

PRAVILNIK
O ZAŠTITI ODPOŽARA

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10) a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Narodne novine broj 116/11), temeljem članka 16. Statuta, Upravno vijeće OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA, Pakrac, Bolnička 74 (u tekstu koji slijedi OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA PAKRAC I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA), na osamnaestoj sjednici održanoj dana 27.rujna 2018. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I/ TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara (u dalnjem tekstu: Zakon), propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprječavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Radni i pomoći prostori **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA**, razvrstavaju se u IV kategoriju ugroženosti od požara; sukladno rješenju br. 511-22-09-1/4-UP-I-613/1-95., MUP-a Policijska uprava Požeško-slavonska.

Pravilnikom zaštite od požara utvrđuju se mjere zaštite od požara na građevinama i prostorima koji se nalaze na lokaciji u Pakracu, Bolnička 74.

Članak 3.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara,
- ustrojstvo i način rada službe zaštite od požara,
- broj, naziv radnog mjeseta i stručna spremna osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
- obveze i odgovornosti vezane uz provedbu mera zaštite od požara,
- obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mera zaštite od požara,
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
- način upoznavanja djelatnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjeseta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome,
- način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,

- način ospozobljavanja djelatnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara sa opisom zaduženja,
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa, te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju,
- službe i osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požamog rizika, kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije,
- ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara,
- mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose, postupanje djelatnika u slučaju nastanka požara,
- druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama,
- prijelazne i završne odredbe.

Članak 4.

Sastavni dio ovog Pravilnika su i sljedeći prilozi:

PRILOG I

- rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara;

PRILOG II

- raspored vatrogasnih aparata;

PRILOG III

- plan i program održavanja redovitih pregleda vatrogasnih aparata;

PRILOG IV

- drugi provedbeni planovi zaštite od požara (plan evakuacije i dr.),

PRILOG V

- upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara na pojedinim radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije.

Članak 5.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnički i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju kog **Referenta ZOP-a**.

Članak 6.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i na prostoru **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA**, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina, pogona i drugih sredstava rada i uređaja za dojavu i gašenje požara.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 7.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u ***OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA*** radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Radnici drugih poduzeća koji obavljaju određene radove za ***OPĆU ŽUPANIJSKU BOLNICU PAKRAC I BOLNICU HRVATSKIH VETERANA*** u njezinim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka **Referenta ZOP-a**.

II/ USTROJSTVO I NAČIN SLUŽBE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

Zakonom o zaštiti od požara (članak 20. stavak 5) u ***OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA***, za poslove zaštite od požara zadužen je **Referent ZOP-a**.

Članak 9.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati osoba koja ima najmanje zvanje vatrogasac ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen stručni ispit.

Članak 10.

Posebne obveze **Referenta ZOP-a** su:

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi ili ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- u slučaju neizravne opasnosti za nastanak požara s **Ravnateljem** dogоворити отicanje opasnosti odnosno nedostatka, ili ako se to ne može, dogоворити se o privremenom prekidu rada dok te opasnosti postoje;
- izvestiti **Ravnatelja** o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara na pojedinim radnim mjestima, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima;
- vodi brigu o osposobljavanju radnika iz zaštite od požara;
- vodi brigu o potrebi postavljanja znakova sigurnosti (zabrana, upozorenja, obveza i informacija) u prostorima ***OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA*** i njihovoj ispravnosti i uočljivosti.

III/ MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 11.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih, i ostalim prostorima, razvrstanih u IV kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih, te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za.transport.tekućina i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih, otrovnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama ili na prostorima;
- postavljanje upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju i sl.);
- održavanje čistoće u građevinama i njihovim dijelovima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje, kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti;
- opskrbljenošć građevina i građevinskih dijelova hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara.

Članak 12.

Prilikom određivanja mjer zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjeru zaštite od požara), a ostale mjeru zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju posebne mjeru zaštite od požara.

1. Osnovne mjeru zaštite od požara

Članak 13.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjeru zaštite od požara, mjeru zaštite od požara na plinskim i električnim uređajima i instalacijama, mjeru zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, te mjeru zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja i dr.

1.1. Građevinske mjeru zaštite od požara

Članak 14.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita radnika i osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- sprečavanje širenja požara - lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 15.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 16.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima, te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

1.1.1. Vatrogasni pristupi

Članak 17.

Vatrogasni pristupi su čvrste površine koje svojim parametrima (širina, radius, nosivost i dr.) omogućavaju da vatrogasna i spasilačka vozila s opremom dođu do ugroženih građevina radi spašavanja ljudi i ga enja požara.

Vatrogasni pristupi izvode se tako da omogućavaju kretanje vatrogasnih vozila vožnjom unaprijed i da podnose osovinski pritisak od 100 kN.

Vatrogasni pristupi moraju biti:

- vidljivo označeni sukladno hrvatskim normama,
- stalno prohodni u svojoj punoj širini.

Vatrogasni pristupi projektiraju se i izvode prema Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (Narodne novine broj 35/94, 55/94 i 142/03)

1.1.2. Izlazi i izlazni putovi

Članak 18.

Cjelokupan prostor na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakva mehanička oštećenja, napuknuća te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina.

Podne obloge, tepisi, tepisoni kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti zamijeniti.

Članak 19.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju, smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strijelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na flourescentnoj podlozi.

Plan evakuacije i spašavanja radnika i ostalih osoba određeno je Zakonom o zaštiti na radu (članak 60. i 61.; Narodne novine broj 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09).

Članak 20.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode nezavisno na otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 m prizemnim i 30 m u katnim objektima.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije.

Rukohvati i ograde na stubištu moraju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

1.1.3. Otvori u zidovima

Članak 21.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaska (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Članak 22.

Prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda (ventus ili sličnim uređajima).

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

1.1.4. Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 23.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od nadležne inspekcije kada se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevna dozvola ili suglasnosti *Referenta ZOP-a* za ostale slučajeve.

Oštećenje na zidovima (pukotine, otpadanje) potrebno je popraviti. Popravak je potrebno izvršiti materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova ili pregrada od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 24.

Ukupna otpornost građevine i požarna otpornost pojedinih građevinskih konstrukcija utvrđuje se HRN U. JI.240, HRN DIN 4102 i EUROCODU.

Požarni zidovi namijenjeni su sprečavanju širenja požara iz jedne prostorije u drugu.

Požarni zidovi se izgrađuju od negorivog materijala i moraju imati određeni stupanj vatrootpornosti. Otvori u požarnim zidovima smanjuju njihovu vatrootpornost.

Zaštitne obloge požarnih zidova trebaju cijelom površinom prekrivati zid, ne smiju imati oštećenja, pukotine i odvajati se od zida.

U požarnim zidovima ne smiju se ostavljati nezaštićeno naknadno probijeni otvori. Ako se kroz njih provodi instalacija ili sl., treba otvor zatvoriti vatrootpornim materijalom (negorivim).

U požarnim zidovima ne smiju se naknadno činiti oslabljenja kako im se ne bi mjestimično smanjila otpornost na požar (smanjenje debljine zida).

Članak 25.

Zaštitni premazi, ako su se počeli ljuštiti ili otpadati, trebaju se obnoviti.

Premazi se ne smiju stavlјati na stare premaze već se površina mora prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati barem jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 26.

Za drvene međukatne konstrukcije sa zaštitnom oblogom i premazom protiv gorenja, potrebno je kontrolirati stanje oblage. Takva obloga ne smije se djelomično uklanjati radi ovješenja uređaja, rasvjetnih tijela i sl., kao i radi provođenja instalacija.

Kod međukatnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi se međuprostori moraju brtvti negorivim vatrootpornim materijalom.

Na stropove evakuacijskih putova ne smiju se postavljati dekoracije i gorive obloge ili izrađivati spušteni stropovi s gorivim oblogama.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine, i biti odvijeni od stropne površine.

Sve stropove, odnosno, međukatne konstrukcije treba pregledavati jedanput godišnje, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenje požara po vertikali, svakih šest mjeseci.

Članak 27.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi hvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova obavlja se jedanput godišnje, a poklopki otvora i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

1.1.5. Pokrovi i krovišta

Članak 28.

Pri izgradnji ili rekonstrukciji krovišta mora se provoditi sljedeće:

- krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala;
- gorive materijale na krovištu potrebno je koristiti u minimalnim količinama;
- krovište mora pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi; radi toga treba se izvesti na granici požarnih sektora produžetke požarnih zidova iznad krovišta ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta;
- konstrukcija krovišta mora imati optimalnu otpornost protiv požara a najmanje 30 min, što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 29.

Krovni pokrivači moraju biti neoštećeni (bez mehaničkih oštećenja).

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Na sve dijelove ravnih krovišta mora biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

1.1.6. Dimnjaci

Članak 30.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu i na tavanu. Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

1.1.7. Prometnice i prilazi

Članak 31.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozila tako:

- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi dok nije osiguran drugi pristup do građevina,
- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

Članak 32.

U cilju sprečavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu, te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smije se skladištiti privremeno odlagati različite predmete ili uređaje, parkirati i sl.

1.2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 33.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u ostalim razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 34.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) na odgovarajućim mjestima izvode se električne sklopke.

Članak 35.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju se postaviti oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjeni električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Ispitivanje električne instalacije vrši se u rokovima sukladno Tehničkom propisu za niskonaponske električne instalacije (Narodne novine broj 5/10), a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 36.

Razvodni ormari moraju se izvesti tako da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu i napajanje urđaja za komunikacije (telefoni). Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog izvora.

Članak 37.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 38.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalog iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno propisanim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

Članak 39.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *kućni majstor odgovarajuće struke*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj Odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.3. Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 40.

Na građevinama trebaju biti postavljene gromobranske instalacije sukladno tehničkim propisima o gromobranima.

Gromobraska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogučnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskoj instalaciji mora postojati tehnička dokumentacija.

Članak 41.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom uporabe mora se obavljati:

- nakon svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovitim periodičkim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose vrijednosti koje su utvrđene pregledom i mjeranjem i iz njega mora biti razvidno da li je instalacija ispravna i koje je popravke potrebno obaviti.

Ispitivanje gromobranske instalacije vrši se u rokovima sukladno Tehničkom propisu za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (Narodne novine broj 87/08 i 33/10), a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 42.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *kućni majstor odgovarajuće struke*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.4. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama i trošilima

Članak 43.

Skladištenje, držanje i uporaba zapaljivih plinova obavlja se sukladno Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine broj 108/95 i 56/10), propisima donijetim na temelju zakona, tehničkim normama i uputama proizvođača.

Članak 44.

Rad s plinskom instalacijom mogu obavljati radnici koji su osposobljeni za rad na siguran način s plinom.

Ispitivanje plinskih instalacija mora se obaviti u roku i na način određen propisima i uputama proizvođača.

Ispitivanje nepropusnosti plinskih instalacija obavlje se prema članku 9. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine broj 108/95 i 56/10).

Članak 45.

Priključak plinske instalacije na distributivnu mrežu može se obavljati preko regulacijskog kompletta s brojilom.

Na glavnom dovodu mora postojati brzo zatvarajući ventil za isključenje cijelokupne instalacije plina.

Na svakom ogranku plinske mreže za dijelove ili cijelokupne građevine mora postojati na vanjskoj strani građevine zaporni ventil za isključenje plina u slučaju kvara ili požara.

Ispred svakog plinskog trošila pored zapornog organa na trošilu mora postojati poseban ventil za odvajanje plinskog trošila s razvodne plinske mreže u slučaju potrebe (popravak, isključivanje trošila na kraće ili duže vrijeme i sl.).

Članak 46.

Plinska instalacija mora biti obojana žutom bojom, radi lakšeg raspoznavanja.

Pristup do ventila za isključenje plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan. Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja i svih drugih kemijskih i mehaničkih oštećenja.

Članak 47.

Svaki uočeni kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i regulacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i drugo, mora rukovatelj trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti neposrednom rukovoditelju i obustaviti rad s trošilom. Održavanje i nadziranje ispravnosti može se povjetiti samo osposobljenim osobama tvrtke ili ovlaštenim tvtkama.

Članak 48.

Držanje i uporaba boca sa propan-butan plinom (UNP) dopušteno je sukladno Pravilniku o ukapljenom naftnom plinu (Narodne novine broj 117/07)

Boca se na potrošač priključuje preko regulatora tlaka i gumenog crijeva.

Čelična boca za plin, ventil boce, matica regulatora, brtva, regulator, gumeni crijevo i potrošač koriste se samo ako su ispravni.

Pristup do ventila za isključenje plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan.

Članak 49.

Prilikom svake izmjene boca s plinom mora se izvršiti kontrola nepropusnosti na svim spojevima, rastvorom sapunice.

Članak 50.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *kotlovničar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.5. Mjere zaštite od požara na instalacijama medicinskih plinova

Članak 51.

Za potrebe medicinskih službi postavljena je stabilna instalacija kisika i medicinskih plinova.

Gdje nije izvedena stabilna instalacija koriste se boce s kisikom ili drugim medicinskim plinom.

Boce se smještaju na pokretna kolica učvršćena protiv prevrtanja, s postavljenim ispravnim redukcijskim ventilom i udaljena od izvora topline.

Dovoz boca s kisikom iz bolničkog spremišta kisika i medicinskih plinova, zamjenu boca i kontrolu mogu obavljati zaposlenici Tehničke službe koji su za to stručno osposobljeni.

Članak 52.

Na odjelima gdje su instalirane instalacije za kisik, boce s kisikom postavljaju se izvan odjela, na otvorenom u posebnom metalnom ormariću koji s prednje strane ima rešetke i uočljiv natpis "Zabranjen prilaz otvorenim plamenom".

Boca s kisikom mora se postaviti u uspravnom položaju i pričvršćena u kućište ormarića. Vrata ormarića se zaključavaju, a zamjenu boca vrši Tehnička služba.

Članak 53.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *kotlovniciar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.6. Mjere zaštite od požara u voznom parku

Članak 54.

Svako motorno vozilo mora se prije početka svake vožnje pregledati obzirom na opasnosti od požara i to:

- je li spremnik s gorivom ispravan i dobro zatvoren,
- jesu li ispravne električne instalacije,
- jesu li ispravni i čvrsto spojeni cjevovodi pogonskog goriva,
- je li ispravan sustav za odvod produkata sagorijevanja,
- postoji li u vozilu odgovarajući vatrogasni aparat.

Članak 55.

Prilikom garažiranja vozač mora provoditi ove mjere

- izvršiti pregled kabine, te izbaciti opuške cigareta i šibica, masne krpe i druge otpatke,
- garažni prostor očistiti od eventualno odbačenih krpa i drugih otpadataka,
- ključeve od vozila ostavljati u vozilu ili na za to predviđenom mjestu da se u slučaju požara vozila mogu lagano ukloniti,
- prijaviti neposrednom rukovoditelju sve nedostatke i kvarove, da se isti mogu otkloniti prije ponovnog korištenja.

Članak 56.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *Vozač motornog vozila*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.7. Mjere zaštite od požara u skladišnim prostorima

Članak 57.

U skladišnim prostorima mora se voditi računa o načinu skladištenja i odlaganju materijala i roba, o unutarnjim prometnicama glede zakrčenosti istih, te o dostupnosti sredstvima za dojavu i gašenje požara (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.) koja moraju biti uvijek vidljiva i lako dostupna.

Članak 58.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Skladištar*.

1.8. Mjere zaštite od požara u kotlovnici

Članak 59.

U kotlovnici na vidnom mjestu mora biti izvješena shema djelovanja, uputstvo za rad i održavanje kotla i kotlovnih uređaja.

Članak 60.

Rad kotla i kotlovnog postrojenja je automatski, a osposobljeni djelatnici za održavanje vrše nadzor.

Za vrijeme nadzora, djelatnici održavanja moraju se pridržavati ovih pravila:

- za vrijeme svog rada stalno i pažljivo nadzirati rad kotla i pomoćnih postrojenja,
- pridržavati se svih uputa za rad s kotлом prema uputama proizvođača kotla i ostalih uređaja,
- ne smiju smještati zapaljive tekućine i druge vatropasne materije u prostorijama kotlovnice,
- ne smiju smještati papirnatu, plastičnu i drvenu ambalažu u prostoriji kotlovnice ili drugi zapaljivi materijal ili predmete,
- ne smiju prati ili čistiti kotlove ili druge uređaje za vrijeme rada sa lako zapaljivim tekućinama.

Članak 61.

Svaki primjećeni kvar na kotlu ili kontrolnim instrumentima, mora se odmah ukloniti po stručnim osobama.

Naročitu brigu treba voditi o pravilnom radu automatike za loženje, kao i o sigurnosnim organima.

U kotlovnici mora uvijek vladati red i urednost.

Članak 62.

Na ulaznim vratima kotlovnice mora se istaknuti naziv i zabrane ulaza neovlaštenim osobama.

Članak 63.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *Kotlovničar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.9. Mjere zaštite od požara na pomoćnom agregatu u građevini

Članak 64.

Za snabdjevanje potrošača struje u slučaju ispada iz vanjskog sustava osiguran je pomoćni agregat za proizvodnju elektične energije.

Smještaj aggregata treba biti u posebnoj građevini ili u posebnoj prostoriji građevine koja ima prostorije sa više namjena.

Članak 65.

Svi građevinski elementi prostorije aggregata moraju biti izgrađeni iz nezapaljivog materijala. Zidovi, stropovi, podovi i vrata moraju imati vatrootpornost od najmanje dva sata.

Pod mora biti nepropusn za zapaljive tekućine i mora se dati dobro prati. Ako u podu ima kanalizacioni odvod isti se mora riješiti preko separatom za gorivo.

Članak 66.

Ventilacija prostorija za aggregat mora se osigurati besprijekorno dovođenjem svježeg zraka za hlađenje motora i generatora.

Odvod sagorjelih plinova u slobodnu atmosferu s tim da ne dođe do zagađivanja zraka u susjednim objektima ili prostorijama.

Sustav za odvod plinova mora biti termički izoliran.

Članak 67.

Rezervoar treba biti opremljen svim priključcima i armaturama u skladu zahtjeva za dnevne rezervoare.

Članak 68.

Radi ispravnog rada i korištenja aggregata mora se činiti slijedeće:

- pridržavati se svih uputa za rad s pomoćnim aggregatom prema uputstvu proizvođača,
- za vrijeme rada stalno i pažljivo nadzirati rad aggregata sluhom, očevodom i preko kontrolnih instrumenata i signalizacije,
- u prostoriji aggregata ne smiju se smještati materijal, predmeti, rezervne količine goriva ili druge zapaljive tekućine, što nema veze s aggregatom,
- u prostoriji mora vladati red i urednost,
- aggregat se povremeno mora stavljati u pogon prema uputstvu proizvođača,
- svi uočeni nedostaci ili kvarovi moraju se hitno otklanjati, po stručnim osobama.

Članak 69.

U prostoriji na određenom mjestu uvijek mora postojati uputstvo za rukovanje i rad aggregata.

Na ulaznim vratima pomoćnog agregata mora se istaknuti naziv i zabrana ulaza nezaposlenim osobama

Članak 70.

Instalacija za gorivo, rezervoar i sustav za odvod sagorjelih plinova kod rada agregata mora se svakodnevno kontrolirati, inače u drugom slučaju kod svakog probnog startanja motora.

Članak 71.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *Kotlovniciar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.10. Mjere zaštite od požara u kompresorskoj stanici

Članak 72.

U kompresorskoj stanici na vidnom mjestu mora biti istaknuta shema djelovanja s uputstvom za siguran rad i rukovanje kompresorskim postrojenjem.

Članak 73.

Za vrijeme rada kompresorskog postrojenja mora se pridržavati ovih mjera:

- za vrijeme rada mora stalno i pažljivo nadzirati rad kompresorskog postrojenja, očevodom, sluhom i preko kontrolnih instrumenata i signalizacije,
- pridržavati se svih puta za rad s kompresorskim postrojenjem, prema uputstvu proizvođača,
- redovno vršiti ispitivanje funkcionalnosti ventila sigurnosti,
- zabranjeno je u kompresorskoj stanici držati zapaljive tekućine i drugi vatropasni materijal,
- zabranjeno je prati ili čistiti kompresore ili druge uređaje za vrijeme rada sa lako zapaljivim tekućinama,
- svaki primjećeni kvar na kompresorima i instalacijama i uređajima, mora se odmah otkloniti po stručnih i ovlaštenim osobama.

Članak 74.

Na ulaznim vratima kompresorske stanice mora se istaknuti naziv i zabrana ulaza neovlaštenim osobama.

Članak 75.

Prostorija kompresorske stanice mora imati osiguranu dobru ventilaciju.

Članak 76.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *Kotlovniciar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.11. Mjere zaštite od požara na spremnicima zapaljivih tekućina

Članak 77.

Skladištenje, držanje i uporaba zapaljivih tekućina obavlja se sukladno Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine broj 108/95 i 56/10) i Pravilnika o zapaljivim tekućinama (Narodne novine broj 54/99).

Članak 78.

Uz spremnike i crpnu postaju raspoređen je propisan broj prijevoznih i ručnih vatrogasnih aparata za gašenje požara klase A,B,C. Uz crpnu postaju moraju se postaviti upijajuća sredstva za otklanjanje razlivenih zapaljivih tekućina (suhi pjesak). Postavljena oprema se svakodnevno kontrolira.

Članak 79.

Prilikom izvođenja radova na spremniku (zbog kontrole, popravaka, zavarivanja, baždarenja i sl.), mora se strogo voditi računa da nema zapaljivih para, pojave iskre i eksplozija. Kod unutarnjih radova mora se najprije dobro oprati spremnik, izventilirati ga kako bi se onemogućila svaka opasnost od moguće eksplozije. Za rasvjetu unutar spremnika koristiti prijenosne električne svjetiljke sa sniženim naponom (24 V), naročito zaštićene žarulje, kao i električna instalacija koja je predviđena za rad u prostorijama s eksplozivnom smjesom, s tim da se prethodno utvrdi da takve opasne smjese ne postoje.

Gore navedeni radovi izvode se sukladno zakonu i pravilnicima.

Članak 80.

Za sprečavanje skupljanja statičkog elektriciteta pri punjenju, odnosno pražnjenju autocisterne, dovodne cijevi moraju se uzemljiti. Na kraju kabela koji služi za uzemljenje mora se postaviti izolirana ručica s ugrađenom sklopkom, kojoj se nepokretni dio spaja s pokretnim dijelom tek nakon što se kabel priključi na cisternu.

Sklopka i utikač za kabel moraju biti u protueksploziskoj zaštićenoj izvedbi ("Ex").

Članak 81.

Za provedbu navedenih mjer odgovoran je *Kotlovniciar*.

Za kontrolu navedenih mjer odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.12. Mjere zaštite od požara kod skladištenja zapaljivih tekućina

Članak 82.

Skladištenje zapaljivih tekućina mora se obavljati na način i na mjestu kako je predviđeno Zakonom o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine broj 108/95 i 56/10) i Pravilnikom o zapaljivim tekućinama (Narodne novine broj 54/99) i uputom proizvođača.

Članak 83.

U zonama opasnosti zabranjena je:

- držanje i uporaba alata, uređaja i opreme koji pri uporabi mogu iskriti,
- pušenje i korištenje otvorene vatre u bilo kojem obliku,
- držanje oksidirajućih, reaktivnih ili samozapaljivih tvari,
- odlaganje zapaljivih i drugih tvari koje nisu namijenjene tehnološkom procesu,
- uporaba električnih uređaja koji nemaju protueksploziju zaštitu,
- nošenje odjeće i obuće koja se može nabiti statičkim elektricitetom i uporaba uređaja i opreme koji nisu propisno zaštićeni od statičkog elektriciteta.

Članak 84.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj centralne bolničke ljekarne*.

1.13. Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije

Članak 85.

Svi uređaji i instalacije ventilacije moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

Ventilacijski ili klimatizacijski sistem u prostorijama u kojima se stvaraju pare masnoće moraju se redovito pregledati, a nataložena masnoća uklanjati najmanje svaka tri mjeseca. O pregledima se mora voditi evidencija.

Pri promjeni namjene pojedinih prostorija, ventilacijski ili klimatizacijski sistem mora se očistiti prije ponovne upotrebe.

Članak 86.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera u prostoru kuhinje odgovoran je *Voditelj odjela za dijetetiku i prehranu*.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera u ostalim bolničkim prostorima *Kotlovniciar*.

1.14. Mjere zaštite od požara u kuhinji

Članak 87.

U kuhinji je potrebno redovito održavati čistoću i paziti na odlaganje, spremanje i korištenje pripravaka za hranu.

Potrebno je osigurati dostupnost sredstvima za dojavu i gašenje požara (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.) koja moraju biti uvijek vidljiva i lako dostupna.

Članak 88.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *Kuhar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela za dijetetiku i prehranu*.

1.15. Mjere zaštite od požara u čajnoj kuhinji

Članak 89.

U čajnoj kuhinji potrebno je redovito održavati čistoću i paziti na odlaganje, spremanje i korištenje pripravaka za hranu.

Potrebno je osigurati dostupnost sredstvima za dojavu i gašenje požara (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.) koja moraju biti uvijek vidljiva i lako dostupna.

Članak 90.

Za provedbu navedenih mjera odgovorna je *Servirka*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Glavna sestra/primalja/inženjer odjela*.

1.16. Mjere zaštite od požara u bolničkim objektima-odjelima

Članak 91.

Otpornost na požar nosivih konstrukcija objekata mora biti najmanje 30 minuta (prema normi HRN DIN 4102).

Objekt mora biti podijeljen na požarne sektore. Požarni sektor dio je građevine koji je prema ostalim dijelovima građevine zatvoren građevnim elementima odgovarajuće vatrootpornosti.

Članak 92.

Na putevima za izlaženje ne smiju se nalaziti predmeti koji pomažu širenju požara (dijelovi namještaja, kreveti, gorive zavjese, goriva ambalaža i sl.), stvari koje ometaju izlaz, pregrade i ogledala koja bi mogla zbuniti bolesnike, radnike i posjetitelje u slučaju evakuacije.

Članak 93.

Radnici bolnice, najmanje jednom u dvije godine, sudjeluju u vježbi evakuacije i vježbi uporabe sredstava i opreme za gašenje kojima se štiti objekt od požara. Posebnu pažnju posvetiti evakuaciji nepokretnih bolesnika.

Bolnica je dužna utvrditi Plan evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja (članak 60. i 61.; Narodne novine broj 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09).

O sudjelovanju radnika u vježbi vodi se evidencija. Vježbe organizirati po mogućnosti u suradnji s lokalnom vatrogasnom postrojbom (uvježbavanje).

Članak 94.

Na vidnom mjestu, u blizini ulaza-izlaza istaknuti upute za slučaj nastanka požara i plan objekta s označenim:

- stubištima i izlaznim putevima,
- mjestima na kojima su smješteni vatrogasni aparati,
- mjestom na kojem je smještena glavna sklopka napajanja objekta električnom energijom, te glavni ventil za brzo zatvaranje dovoda plina,
- instalacijama i prostorima povećanog rizika za nastanak požara.

U bolničkim odjelima-prostorima zabranjeno je:

- pušenje,
- uporaba el. kuhala, grijalica, glaćala, svijeće,
- uporaba - unošenje zapaljivih tekućina.

Članak 95.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj pojedinog odjela*.

1.17. Mjere zaštite od požara u laboratoriju

Članak 96.

Laboratorijske prostorije moraju biti odvojene od ostalih prostorija.

Za držanje kemikalija i zapaljivih tekućina za potrebe laboratorija potrebno je da se odrede posebne prostorije ili prostore koje se moraju zaključavati.

Prostорije ili prostori za držanje zapaljivih tekućina moraju biti izvedene u sukladno Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine broj 108/95 i 56/10) i Pravilniku o zapaljivim tekućinama (Narodne novine broj 54/99).

Članak 97.

Sve kemikalije u laboratoriju koje na običnoj temperaturi isparavaju lako zapaljive i škodljive pare, moraju se držati u hermetički zatvorenim posudama.

Članak 98.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela za laboratorijsku dijagnostiku, voditelj tima i voditelj odjela za patologiju, citologiju i kliničku mikrobiologiju*.

1.18. Mjere zaštite od požara u radionici za održavanje

Članak 99.

Za obavljanje radova na lemljenju, mogu se koristiti samo ispravna lemlila, električna, benzinska, plinska, a njihovo odlaganje u tijeku rada treba osigurati na radnom stolu, koji ima na svojoj gornjoj površini negorivu podlogu.

Članak 100.

Za odbacivanje masnih krpa i drugih zapaljivih otpadaka na pristupačnom i povoljnem mjestu moraju se držati metalne posude, koje se mogu zatvoriti odgovarajućim poklopcem.

Poklopci posuda moraju biti uvijek vezani sa posudom šamirima ili na drugi način, tako da se ne mogu odvojiti od posude.

Članak 101.

U pravilu, boce s zapaljivim plinovima (butan, propan, acetilen i dr.) za plinsko zavarivanje, drže se na određenom mjestu u posebnoj kućici ili prostoriji vatrootpomosti od najmanje dva sata, ili se koriste kao prijevozni uređaji za zavarivanje.

Ukoliko se zavarivanje ili rezanje vrši zapaljivim plinom za prijevoz boca kisika i plina moraju se upotrebljavati odgovarajuća kolica.

Rukovati bocama može samo stručna i osposobljena osoba.

Članak 102.

Nakon prijevoza boca s kisikom i zapaljivim plinom radi zavanjanja, iste treba držati na udaljenosti od najmanje 5 m od mjesta zavarivanja.

Ukoliko se povremeno boce ostavljaju na otvorenom prostoru radi obavljanja radova, iste moraju biti zaštićene od sunčevih zraka.

Članak 103.

Pri radu s uređajima za elektro i plinsko zavarivanje, kao i srodnim postupcima rukovatelji se moraju pridržavati propisanih mjeru za siguran rad. Kao i mjeru zaštite od požara koje su propisane Pravilnikom o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada (Narodne novine broj 44/88).

Članak 104.

Radnicima u radionicama zabranjuje se:

- pranje dijelova sa motornim benzinom ili drugim otrovnim tekućinama,
- pranje dijelova strojeva ili čišćenje sa lakozapaljivim tekućinama (u većim količinama); nakon manjih pranja potrebno je tekućinu zatvoriti u posudu; za vrijeme pranja potrebno je poduzeti preventivne mjeru za zaštitu od požara,
- smještaj drvenih sanduka i druge upaljive ambalaže u blizini peći ili radnih mjeseta s otvorenom vatrom,
- dovoziti u radionicu boce sa komprimiranim i zapaljivim plinovima više nego ih je potrebno za dnevni rad,
- držanje posuda ("tava") s lakozapaljivim tekućinama i držanje lakozapaljivih tekućina u radnim stolovima ili ormari,
- samovoljno obavljati poslove u radionici ili drugdje, gdje prijeti opasnost od požara ili eksplozije, a bez poduzetih mjeru sigurnosti i dobijenog odobrenja.

Članak 105.

Po završenom radu u radionici radnici provode ove mjeru zaštite:

- isključiti sve strojeve i uređaje iz električne instalacije,
- prekontrolirati da li je koje električno trošilo ostalo uključeno u električnu mrežu,
- putem električne sklopke isključiti struju za radionicu.

Članak 106.

Pranje dijelova i lakozapaljivim tekućinama, smije se vršiti uz slijedeće uvjete:

- lako zapaljive tekućine ne smiju biti otvorenog karatkera,
- pranje dijelova ne smije se vršiti u radionicama već u posebnoj prostoriji,

- prostorija za pranje dijelova mora biti izvedena za tu svrhu; vatrootpornost prostorije treba da iznosi najmanje dva sata, mora biti osigurana dobra ventilacija.

Članak 107.

Za provedbu navedenih mjera odgovoran je *Kućni majstor*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Voditelj odjela tehničkih i informatičkih poslova*.

1.19. Mjere zaštite od požara u administrativnim i drugim pomoćnim prostorijama

Članak 108.

U uredskim i drugim pomoćnim prostorijama moraju se primjenjivati ove mjere zaštite od požara:

- zagrijavanje uredskih i pomoćnih prostorija provoditi isključivo radnjatorima centralnog grijanja ili, prema potrebi, priznatim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija;
- hodnik se mora održavati slobodan i nezakrčen, da bi bio u svakom momentu prolaz ljudi slobodan;
- čišćenje podova ili drugih predmeta ne smije se vršiti sa lakozapaljivim tekućinama, nego samo s prikladnim nezapaljivim preparatom;
- unošenje lakozapaljivih tekućina u uredske i druge pomoćne prostorije je zabranjena;
- onemogućiti upotrebu bilo kakvih električnih rešoa i peći, sa otvorenim spiralama;
- ne odbacivati goruće i tinjajuće otpatke ili žigice u košare za papir, kao i iza stolova, ormara i drugih upaljivih predmeta.

Članak 109.

Nakon završenog rada u uredskim i pomoćnim prostorijama, čistačica ili druga osoba, koja zadnja iz njih izlazi mora provoditi sljedeće mjere zaštite od požara:

- otpadni papir i smeće odnijeti iz prostorije na određeno mjesto, pa u tu svrhu čistačice moraju imati na raspolaganju limene posude sa poklopcem;
- pomoću prekidača isključiti električnu struju u prostorijama i to za osvjetljenje, za priključak za električna trošila, kao što su računala, osim posebno označenih stalno uključenih trošila;
- zatvoriti glavna ulazna vrata ili vrata na hodniku.

2. Ostale mjere zaštite od požara

Članak 110.

Pušenje je zabranjeno u svim ustanovama u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, te se zabranjuje pušenje na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu zdravstvene ustanove (članak 25. Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda (Narodne novine broj 45/17).

Članak 111.

Zapaljive tekućine ne smiju se bacati ili ispušтati u odvodnu kanalizacijsku mrežu.

Lakozapaljive tekućine ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta.

Članak 112.

Rad s otvorenim plamenom (aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon pisanog odobrenja *Referenta ZNR* i naređenih mjera koje se moraju poduzeti prije toga.

Članak 113.

Prilikom izgradnje građevina, rekonstrukciji građevina, nabavke novih materijala, uređaja, aparata, instalacija i sl. mora se voditi računa da se dobiju odgovarajuća odobrenja, dozvole i suglasnosti nadležne inspekcije.

Članak 114.

Uporaba izgrađene ili rekonstruirane građevine, nabavljenog uređaja ili postrojenja i instalacija, može se dozvoliti samo ako su prethodno pribavljena službena odobrenja od nadležnih organa (uporabna dozvola).

Članak 115.

Prilikom nabavke strojeva i uređaja za rad mora se obvezno pribaviti tehnička dokumentacija, atesti, garancije, uputstva i dr. Atesti, tehnička dokumentacija, garancije i dr. moraju se čuvati na određenom mjestu sa drugom dokumentacijom, kao trajni dokumenti.

Članak 116.

Za sve izvedene instalacije (vodovod i kanalizacija, hidrantska mreža, plinske instalacije, sve električne instalacije, gromobrane i dr.), u adaptiranim, rekonstruiranim i novo izgrađenim građevinama moraju se pribaviti dokumenti o njihovoj ispravnosti (atesti, zapisnici, izvještaji, protokoli o ispitivanju i sl.), a u skladu svih propisanih pravila za pojedine instalacije.

Navedena dokumentacija mora se čuvati na jednom mjestu sa ostalom dokumentacijom građevine, kao trajni dokumenti.

IV/ USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE

MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

1. Obveze *Referenta ZOP-a*

Članak 117.

Referent ZOP-a kao odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA** i na svim radnim mjestima.

Radi unapređivanja zaštite od požara i povećanje sigurnosti imovine u **OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA**, *Referent ZOP-a* savjetuje *Ravnatelja* glede potrebitih financijskih ulaganja u cilju provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Referent ZOP-a sudjeluje u programu osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira osposobljavanje i obuku, te vodi evidenciju o tome.

Članak 118.

Referent ZOP-a pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate **Ravnatelju** i unosi ih u redovna tromjesečna izvješća.

Referent ZOP-a surađuje s drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama i nadležnim inspekcijskim radnicima radi unapređivanja zaštite od požara u **OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA**.

Članak 119.

Kad **Referent ZOP-a** utvrdi da pojedini prostor, dio građevine ili građevina ne zadovoljava sigurnosne uvjete glede zaštite od požara za daljnji rad, dužan je o tome pismeno izvestiti **Ravnatelja**.

Svaki radnik dužan je odmah prijaviti **Referentu ZOP-a** svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost ili nastanak požara

Članak 120.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i uputama, **Referent ZOP-a** ima pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unosi otvorenu vatu u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.), te o tom izvestiti **Ravnatelja**;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje radnika i osoba;
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatom i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovodenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti **Ravnatelju**.

Članak 121.

Referent ZOP-a obavlja sljedeće poslove u smislu unutarnje kontrole:

- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad u ugroženim prostorima;
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara;
- sudjeluje u kupovini i razmještaju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara koja se nabavlja za **OPĆU ŽUPANIJSKU BOLNICU PAKRAC I BOLNICU HRVATSKIH VETERANA**;
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih;

- surađuje u izradi akata, uputa, projekata iz područja zaštite od požara;
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za gašenje požara;
- čuva propisanu tehničku i drugu dokumentaciju, te vodi propisane evidencije.

2. Obveze *Ravnatelja*

Članak 122.

Ravnatelj je obvezan osigurati provođenje mjera zaštite od požara, posebno u svrhu odobravanja novčanih sredstava za zaštitu od požara u okviru godišnjeg plana rada za tekuće održavanje, dok je za veće investicije (rekonstrukcije, dogradnju i izgradnju) u svrhu odobravanja novčanih sredstava za zaštitu od požara odgovorno je nadležno ministarstvo.

Ravnatelj je obvezan osigurati sredstva i opremu za zaštitu od požara i novčana sredstva za provođenje propisanih i zapovjednih mjera zaštite od požara.

Prema potrebi a najmanje dvaput godišnje razmatra stanje zaštite od požara u **OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA**.

3. Obveze *Neposrednih rukovoditelja*

Članak 123.

Neposredni rukovoditelji (u daljem tekstu: *Voditelji*) odgovorni su da se prije početka i za vrijeme izvršenja radnih zadataka provodi mjere zaštite od požara i eksplozije.

Članak 124.

Voditelji obavljaju kontrolu i nadzor glede primjene propisnih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima i prostorima građevine za koje su zaduženi. Ako su uočeni veći nedostaci, sastavlja se pismeni prijedlog i određuju se rokovi za njihovo otklanjanje.

Za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara odgovorni su *Voditelji*.

Članak 125.

Voditelji su dužni upoznati svakog radnika prije rasporeda za samostalno obavljanje poslova i ranih zadataka s opasnostima od požara i eksplozije, te mjerama zaštite na tom radnom mjestu ili tehnološkom procesu.

Svakog radnika nakon premještaja s jednog na drugo radno mjesto, te nakon izmjene tehnološkog procesa i radnog postupka, *Voditelji* moraju upoznati s opasnostima od požara i eksplozije i provedbom odgovarajućih mjera zaštite.

Voditelji su odgovorni da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara.

Članak 126.

Posebne dužnosti *Voditelja* su:

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostora, provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara;
- prekinuti rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radni postupci izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;
- u slučaju neizravne opasnosti za nastanak požara, s *Referentom ZOP-a* dogovoriti otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovoriti se o privremenom prekidu rada dok te opasnosti postoje;
- izvestiti *Referenta ZOP-a* o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara pokreće stegovni postupak za utvrđivanje povrede radne dužnosti protiv radnika koji tu obvezu ne izvršava na svom radnom mjestu ili radnoj prostoriji.

4. Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 127.

Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i pridržavati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu;
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava u radnom prostoru i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti *Referentu ZOP-a*;
- držati se oznaka, upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA**;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.) spriječiti njihovo proljevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama;
- brinuti se da na svom radnom mjestu pristup bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na građevinama i njihovim dijelovima u **OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA**;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama sigurnosti ovješenim i naljepljenim u prostorima **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA**.

5. Odgovornost zbog nepoštovanja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 128.

Za neosiguravanje novčanih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih, te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je **Ravnatelj**.

Neposredni rukovoditelji (svaki u svom djelokrugu rada) i **Referent ZOP-a** su odgovorni za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete Zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Za provedbe obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera za **Neposredne rukovoditelje** i **Referent ZOP-a** isti je kao za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegove radne prostorije, pogona ili dijela procesa.

Članak 129.

Ravnatelj, Neposredni rukovoditelji i **Referent ZOP-a** čine lakšu povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučajevima neizvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz područja zaštite od požara, pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Ravnatelj, Neposredni rukovoditelji i **Referent ZOP-a** čine težu povredu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršavanja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta za imovinu i lakše li teže tjelesne ozljede djelatnika.

Članak 130.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;
- nemamo ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta;
- neprijaviti **Referentu ZOP-a** pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- nemamo ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 131.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovnu;
- nemamo ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovani požar ili eksplozija paje došlo do lakše posljedice po radnike i/ili imovinu;

- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje je donio **Referent ZOP-a**, a zbog čega je došlo do požara i eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- ne prijaviti **Referentu ZOP-a** pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu.

Članak 132.

Zbog povreda radne obveze iz zaštite od požara provodi se stegovni postupak.

V/ OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE S OPASNOSTIMA NA RADNOM MJESTU

1. Osposobljavanje radnika

Članak 133.

Svi radnici **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA** moraju biti osposobljeni za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara, spašavanje radnika, ostalih osoba i imovine ugroženih požarom sukladno Pravilniku o programu i načinu ospesobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine broj 61/94.).

Članak 134.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno ospesobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu ospesobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine broj 61/94, 106/99).

Ospesobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za ospesobljavanje i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Članak 135.

Radnici koji uspješno polože teoretski i praktični dio osnovnog programa ospesobljavanja iz prethodnog članka ovoga Pravilnika izdaje se uvjerenje o ospesobljenosti čiji je oblik i sadržaj propisan Pravilnikom o programu i načinu ospesobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine broj 61/94).

Uvjerenja o sposobljenosti radnika čuvaju se u dosijeu radnika.

2. Upoznavanje radnika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 136.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, *Referent ZOP-a* ili *Neposredni rukovoditelj* je dužan upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i u njegovoј okolini te s poduzimanjem mjera zaštite kako ne bi nastao požar i eksplozija.

O upoznavanju radnika s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na radnom mjestu i u njegovoј okolini te s poduzimanjem mjera zaštite kako ne bi nastao požar i eksplozija vodi se evidencija.

Članak 137.

U slučaju premještaja radnika s jednog mjeseta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, s neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu, dužan gaje upoznati *Referent ZOP-a* ili *Neposredni rukovoditelj*.

O upoznavanju radnika s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na novom radnom mjestu i u njegovoј okolini te s poduzimanjem mjera zaštite kako ne bi nastao požar i eksplozija vodi se evidencija.

3. Upoznavanje radnika s opasnostima za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije

Članak 138.

Pored osnovnog programa sposobljavanja radnici zaposleni na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije moraju proći posebno sposobljavanje sukladno članku 13. i 14. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine broj 108/95, 56/10), te Zakonu o prijevozu opasnih tvari (Narodne novine broj 79/07).

O sposobljavanje radnika i upoznavanje s mjerama za sprečavanje nastanka i širenja požara i eksplozije te postupcima za gašenje na njihovim radnim mjestima obavlja se prije zaposlenja prema uputama za siguran rad i postupanje u slučaju požara, koje moraju biti u razumljivom obliku prilagođene specifičnostima radnog mjeseta i tehnološkog procesa.

Osim sposobljavanja prije zaposlenja vrši se i godišnja provjeru sposobljenost.

O sposobljavanju i godišnjoj provjeri sposobljenosti vodi se evidencija iz koje je vidljivo tko je, kada, kako i prema kojim uputama za siguran rad i postupanje u slučaju požara obavio sposobljavanje i godišnju provjeru sposobljenosti.

Programe posebnog sposobljavanja koji nisu izrađeni sukladno posebnih propisima izrađuju *Referent ZOP-a*.

4. Upoznavanje radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara

Članak 139.

Svaki radnik na svom radnom mjestu mora biti upoznat s korištenjem priručne opreme za gašenje požara, te sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara.

Osnovu korištenja opreme dobiva kroz osposobljavanje sukladno Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine broj 61/94.).

Na radnom mjestu s korištenjem priručne opreme za gašenje požara, te sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara upoznaje ga *Referent ZOP-a* ili *Neposredni rukovoditelj*.

Članak 140.

Periodičnu provjeru radnika na radnom mjestu o korištenju priručne opreme za gašenje požara, te sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara provjerava *Referent ZOP-a* ili *Neposredni rukovoditelj*.

U slučaju napoznavanja korištenja priručne opreme za gašenje požara, te sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara na radnom mjestu, radnika de upućuje na dodatnu ili ponovljenu obuku.

VI/ SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 141.

U *OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA* je postavljena slijedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje požara:

- vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored vatrogasnih aparata po prostorijama, tj. građevini, daje se u Prilogu broj II, koji je sastavni dio ovog Pravilnika),
- hidrantska mreža,
- sustav dojave požara,
- sustava za dojavu zapaljivih plinova i para,
- sigurnosna (panik) rasvjeta,
- tipkala za isključenje električne energije,

Članak 142.

Obavljanje kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara obavljaju:

- *Referent ZOP-a*,
- *Neposredni rukovoditelji*.

Navedeni radnici provode kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara na način i prema uvjetima propisanih ovim Pravilnikom.

Članak 143.

Referent ZOP-a u sklopu kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara obavljaju sljedeće poslove:

- kontrolira ispravnost vatrogasnih sredstava i opreme za dojavu i gašenje požara, te opreme za spašavanje i evakuaciju;
- kontrolu rasporeda i ispravnosti sredstava i opreme za gašenje po pogonima i drugim radnim i pomoćnim prostorijama;
- kontrolu načina skladištenja i odlaganja materijala i roba na prostorima na kojima su smještene naprave za gašenje (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.).

Članak 144.

Neposredni rukovoditelji obavljaju kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara nužnih za siguran proces proizvodnje.

Neposredni rukovoditelj, prije preuzimanja smjene, obvezan je vizualno pregledati sve uređaje i opremu za dojavu i gašenje požara.

Utvrđene nedostatke na navedenoj opremi obavezan je prijaviti *Referentu ZOP-a* koji mora osigurati otklanjanje u najkraćem roku.

Članak 145.

Ako *Referent ZOP-a* ili *Neposredni rukovoditelj* utvrde da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek rada i procesa proizvodnje glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara imaju pravo prekinuti rad i proces proizvodnje.

U slučaju prekida proizvodnje iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužan je o tome obavijestiti *Ravnatelja*.

1. Vatrogasni aparati

Članak 146.

Održavanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled i periodični pregled.

Članak 147.

Redovni pregled očevodom ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja *Referent ZOP-a*.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavljaju se najmanje jednom svaka tri mjeseca.

Redovni pregledi ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata u navedenim rokovima provode se sukladno članku 6. Pravilnika o vatrogasnim aparatima (Narodne novine broj 101/11, 74/13).

O izvršenim redovnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata *Referent ZOP-a* vodi upisnik.

Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih i prijevoznih aparata daje se u Prilogu broj III, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a vodi se zasebno.

Članak 148.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja pravna osoba, fizička osoba obrtnik ili stručna služba koji posjeduju ovlaštenje proizvođača ili ovlaštenog zastupnika vatrogasnih aparata za obavljanje poslova održavanja vatrogasnih aparata.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih aparata obavlja se najmanje jednom u godini dana.

Sadržaj periodičnog pregleda ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti aparata, vrši se sukladno članku 10. Pravilnika o vatrogasnim aparatima (Narodne novine broj 101/11, 74/13).

Referent ZOP-a je odgovoran da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno citiranim Pravilnikom iz prethodnog stavka.

O izvršenim periodičnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata serviser vatrogasnih aparata vodi evidenciju sukladno članku 10. Pravilnika o vatrogasnim aparatima (Narodne novine broj 101/11, 74/13).

2. Sustav za gašenje požara vodom (hidrantske mreže)

Članak 149.

Sustav za gašenje požara je skup elemenata, funkcionalno povezanih neprenosivih koji se koriste za gašenje požara.

Sustav za gašenje požara ispituje se kao - prvo ispitivanje prije tehničkog pregleda novoizgrađenog objekta, odnosno poslije izvršene rekonstrukcije sustava, kao - periodično ispitivanje kada se provjerava ispravnost sustava u propisanim vremenskim razmacima.

Sustav za gašenje požara mora se izgraditi prema odobrenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji na koju je izdانا suglasnost od nadležne PU na predviđene mjere zaštite od požara, sukladno važećim propisima.

Prvo i periodično ispitivanje sustava mogu izvršiti pravne osobe koje su za to registrirane i posjeduju ovlaštenje izdana od Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 150.

Projektiranje, izvedba i tehnička kontrola hidrantske mreže provodi se prema Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara (Narodne novine broj 8/06).

Članak 151.

Kontrola hidrantske mreže po ovlaštenoj pravnoj osobi obavlja se najmanje jedanput godišnje sukladno Zakonu o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10).

Članak 152.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti hidrantske mreže vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti hidrantske mreže.

3. Sustav za dojavu požara

Članak 153.

Sustav za dojavu požara je skup elemenata, funkcionalno povezanih i neprenosivih koji se koriste za dojavu požara.

Sustav za dojavu požara ispituje se kao - prvo ispitivanje ponekad tehničkog pregleda novoizgrađenog objekta, odnosno poslije izvršene rekonstrukcije sustava, kao - periodično ispitivanje kada se provjerava ispravnost sustava u propisanim vremenskim razmacima.

Sustav za dojavu požara mora se izgraditi prema odobrenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji na koju je izdana suglasnost od nadležne PU na predviđene mjere zaštite od požara, sukladno važećim propisima.

Prvo i periodično ispitivanje sustava mogu izvršiti pravne osobe koje su za to registrirane posjeduju ovlaštenje izdano od Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 154.

Projektiranje, izvedba i tehnička kontrola sustava za dojavu požara provodi se prema Pravilniku o sustavima za dojavu požara (Narodne novine broj 56/99).

Članak 155.

Kontrola sustava za dojavu požara po ovlaštenoj pravnoj osobi obavlja se najmanje jedanput godišnje sukladno Zakonu o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10).

Članak 156.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu požara vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za dojavu požara.

4. Sustav za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova

Članak 157.

Sustav za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova je skup elemenata, funkcionalno povezanih i neprenosivih koji se koriste za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova.

Sustav za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova ispituje se kao - prvo ispitivanje prije tehničkog pregleda novoizgrađenog objekta, odnosno poslije izvršene rekonstrukcije sustava, kao - periodično ispitivanje kada se provjerava ispravnost sustava u propisanim vremenskim razmacima.

Sustav za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova mora se izgraditi prema odobrenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji na koju je izdana suglasnost od nadležne PU na predviđene mjere zaštite od požara, sukladno važećim propisima.

Prvo i periodično ispitivanje sustava mogu izvršiti pravne osobe koje su za to registrirane i posjeduju ovlaštenje izdano od Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 158.

Kontrola sustava za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova po ovlaštenoj pravnoj osobi obavlja se najmanje jedamput godišnje sukladno Zakonu o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10).

Članak 159.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sustava za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova.

5. Ispitivanje sigurnosne (panik) rasvjete

Članak 160.

Ispitivanje ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10).

Članak 161.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete.

6. Ispitivanje tipkala za isključenje električne energije

Članak 162.

Ispitivanje ispravnosti tipkala za isključenje električne energije obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10).

Članak 163.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti tipkala za isključenje električne energije vodi se zapisnik u koji se unose radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti tipkala za isključenje električne energije.

VII/ USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA

1. Motrenje

Članak 164.

Svi radnici u sklopu radnih zadataka zaduženi su u svom djelokrugu i za motrenje pojave požara.

Svaki radnik dužan je odmah prijaviti *Neposrednom rukovoditelju* i/ili *Referentu ZNR i ZOP-a* svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara.

Referent ZNR i ZOP-a obilazi prostore **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA** u svrhu preventivnih poslova zaštite od požara, kontrole, nadzora i motrenja.

2. Javljanje

Članak 165.

O nastanku požara u prostorima **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA** javljanje se ostvaruje telefonom i/ili mobilnim telefonima:

- izravno vatrogasnoj postrojbi na broj 93, Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje na broj 112 i/ili Policiji na broj 192,
- *Referentu ZNR-u*,
- *Referentu ZOP-a*,
- *Voditelju odjela tehničkih i infomatičkih poslova*,
- *Pomoćnici za sestrinstvo - glavnoj sestri bolnice*,
- *Ravnatelju*,

Svi radnici **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA** ili druge osobe koje primijete neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar u prostoru ili u neposrednoj blizini građevine **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA**, dužni su bez odgode i bez obzira na veličinu požara odmah izravno ili telefonom obavijestiti *Referenta ZOP-a*, *Voditelju odjela tehničkih i infomatičkih poslova*, *Pomoćnicu za sestrinstvo - glavnu sestru bolnice i Ravnatelja*, a oni po potrebi vatrogasnu postrojbu na telefon 193, Državnu upravu za zaštitu i spašavanje na telefon broj 112 i/ili Policiju na telefon broj 192.

Ukoliko ne mogu obavijestiti *Referenta ZOP-a*, *Voditelju odjela tehničkih i infomatičkih poslova*, *Pomoćnicu za sestrinstvo - glavnu sestru bolnice i Ravnatelja* dužni su sami obavijestiti gore navedene službe.

Članak 166.

Prilikom dojave požara telefonom moraju se dati slijedeći minimalni podaci:

- što se dogodilo,
- gdje se dogodilo,
- ima li povrijeđenih,
- tko javlja,
- broj telefona/mobitela dojavitelja,
- što je događajem ugroženo.

3. Uzbunjivanje

Članak 167.

Uzbunjivanje osoba u **OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA** obavlja se u slučaju iznenadnog događaja (potres, požar, eksplozija i dr.) ili ratnih djelovanja.

U slučaju bilo kojeg iznenadnog događaja uzbunu treba prema propisanim znakovima za uzbunjivanje u Republici Hrvatskoj.

Zapovijed za uzbunjivanje daje, u pravilu, *Ravnatelj* i/ili osobe sposobljene za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem.

U građevinama na vidnim mjestima obvezno je postaviti jedinstveni plakat s prikazom grafičkih znakova za uzbunjivanje, sukladno Uredbi o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje (Narodne novine broj 13/06).

Uzbunjivanje se vrši telefonom, mobilnim telefonima i govorom, sirenom.

Članak 168.

Radnici i druge osobe koje su zatečene u prostorijama i prostorima gdje je nastao požar, dužni su bez panike napustiti navedene prostore.

Radnik ili osoba koja zadnja napušta prostoriju dužna je zatvoriti sve otvore (prozore i vrata) i na glavnoj sklopki građevine (požamog sektora) isključiti električnu energiju.

4. Čuvarska služba

Članak 169.

Građevine i prostore **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA** u radnom vremenu čuvaju, obilaze i nadziru radnici **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA te ukoliko postoji ugovorna zaštitarska služba.**

VIII/ DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 170.

Svaki radnik koji primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar odmah će sukladno svojim psihofizičkim sposobnostima pristupiti otklanjanju opasnosti, odnosno gašenju požara,

vodeći pri tom računa da ne dovede u opasnost sebe ili drugu osobu.

Ukoliko radnik nije uspio otkloniti opasnosti, odnosno ugasiti požar, odnosno ukoliko radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike, te obavijestiti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje, najbližu vatrogasnu postrojbu ili policiju.

Prilikom dojave o nastalom požaru treba govoriti polagano i razgovjetno, te dati slijedeće podatke:

- što se dogodilo,
- gdje se dogodilo (lokacija, blizina većeg mjesta, grada, općine),
- ima li povrijeđenih,
- tko javlja (ime i prezime dojavitelja),
- broj telefona/mobitela dojavitelja,
- što je događajem ugroženo:
  - osobe, životinje, imovina ...,
  - infrastruktura (plinovod, benzinska postaja, industrijsko postrojenje ...),
  - parkovi (nacionalni park, park prirode ...);
- sačekati povratna pitanja dežurnog osoblja (ima li još pitanja i potvrdu završetka razgovora).

Članak 171.

Prije napuštanja radnih prostorija i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska,
- isključiti električnu struju,
- zatvoriti prozore i vrata (spriječiti dotok kisika).

Članak 172.

Nakon završetka akcije gašenja požara **Referent ZOP-a** zajedno s voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog požara,
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 173.

Upotrebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na određena mesta.

IX/ PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 174.

Odgovornost radnika ne može se isključiti za obveze u primjeni i provedbi zaštite od požara u **OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA** a koje su utvrđene ovim Pravilnikom.

Članak 175.

U slučaju nesuglasja u provedbi ovog Pravilnika pravo tumačenja ima *Ravnatelj*.

Članak 176.

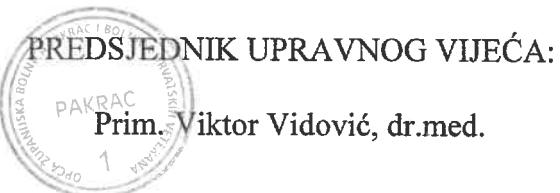
Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 177.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon objave na oglasnoj ploči **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA**.

Članak 178.

Donošenjem ovoga Pravilnika prestaju vrijediti odredbe Pravilnika o zaštiti od požara koji je donesene 24.01.2012. godine.

Ovaj Pravilnik zaštite od požara objavljen je na oglasnom mjestu **OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE PAKRAC I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA**, Pakrac, Bolnička 74 dana 4.10.18. godine i stupio je na snagu dana 12.10.18. godine.

PRILOZI

PRILOG	I	RJEŠENJE O RAZVRSTAVANJU U KATEGORIJU UGROŽENOSTI OD POŽARA
PRILOG	II	RASPORED VATROGASNIH APARATA
PRILOG	III	PLAN I PROGRAM REDOVITIH PREGLEDA VATROGASNIH APARATA
PRILOG	IV	DRUGI PROVEDBENI PLANOVI ŽAŠTITE OD POŽARA (Plan evakuacije i dr.)
PRILOG	V	UPUTE ZA SIGURAN RAD I POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA NA POJEDINIM RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLEDICE OD POŽARA ILI TEHNOŠKE EKSPLOZIJE

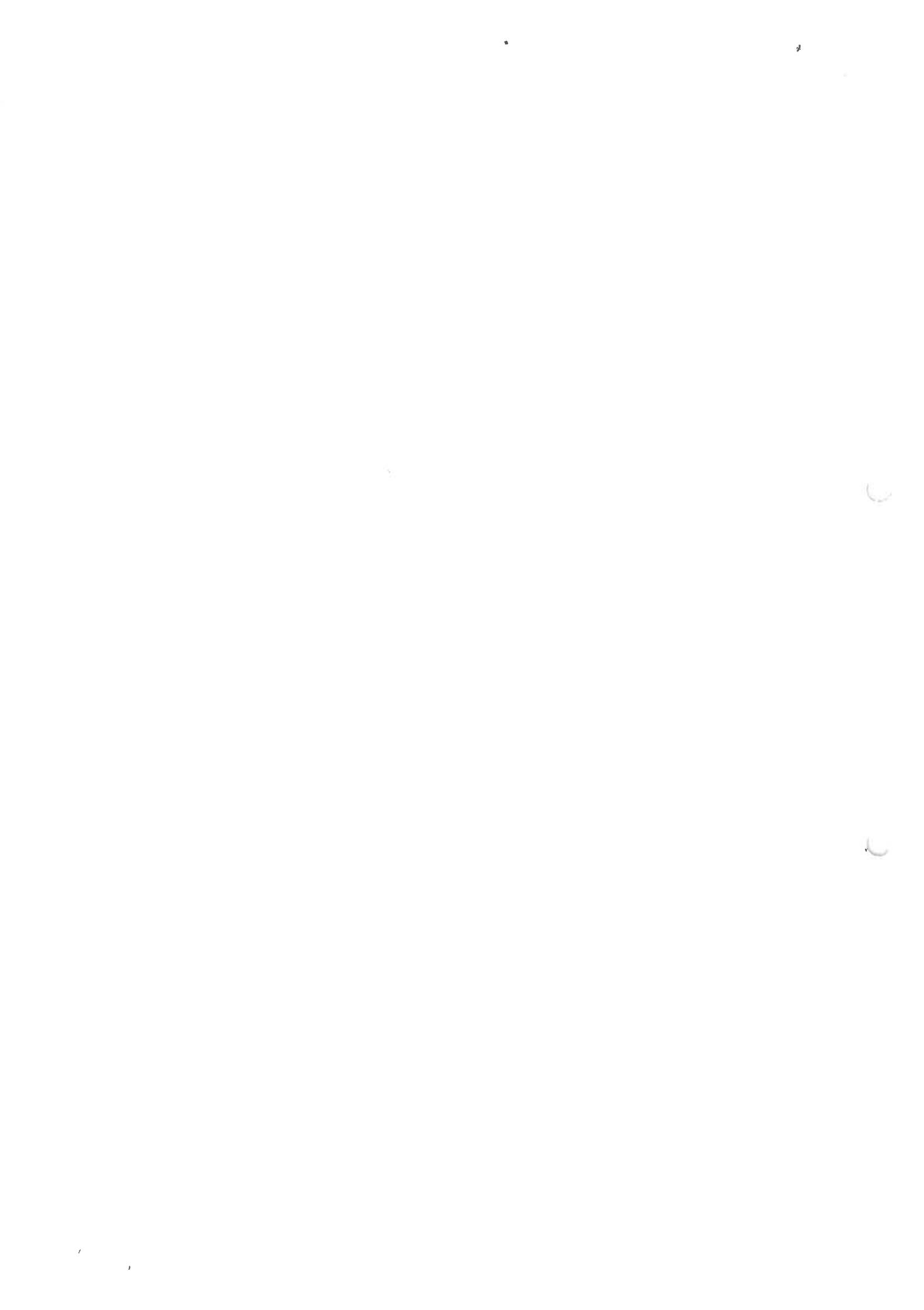
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA PAKRAC I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA

**Bolnička ulica 74, 34550 Pakrac, centrala : 034 254 444, fax : 034 411 041, OIB : 18103492590,
IBAN: HR50 2340 0091 1109 0705 8, <http://www.ozbpakrac-bhv.hr/>**

Prilog br.

RASPORED RUČNIH I PRIJEVOZNIH VATROGASNIH APARATA

Građevina (prostor)	Prostorija	Klasa požara (A, B, C, D, E)	Požarno opterećenje (GJ/M2)	Površina prostorije (m2)	Broj vatrogasnih aparata	
					C02-6	C02-9
			s-6			
			s-9			
			s-12			
			s-50			
			s-100			
			C02-3			
			C02-5			
			C02-10			
			C02-30			

Prilog br.

PLAN I PROGRAM REDOVITIH PREGLEDA RUČNIH I PRIJEVOZNIH VATROGASNIH APARATA

(dan, mjesec, godina)

(Voditelj upisnika)

Prilog br.

UPISNIK PERIODIČNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

(dan, mjesec, godina)

(Voditelj upisnika)

OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA PAKRAC I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA

Bolnička ulica 74, 34550 Pakrac, centrala : 034 254 444, fax : 034 411 041, OIB : 18103492590,
IBAN: HR50 2340 0091 1109 0705 8, <http://www.ozbpakrac-bhv.hr/>

Prilog br. _____

UPISNIK KONTROLNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

(dan, mjesec, godina)

(Voditelj upisnika)

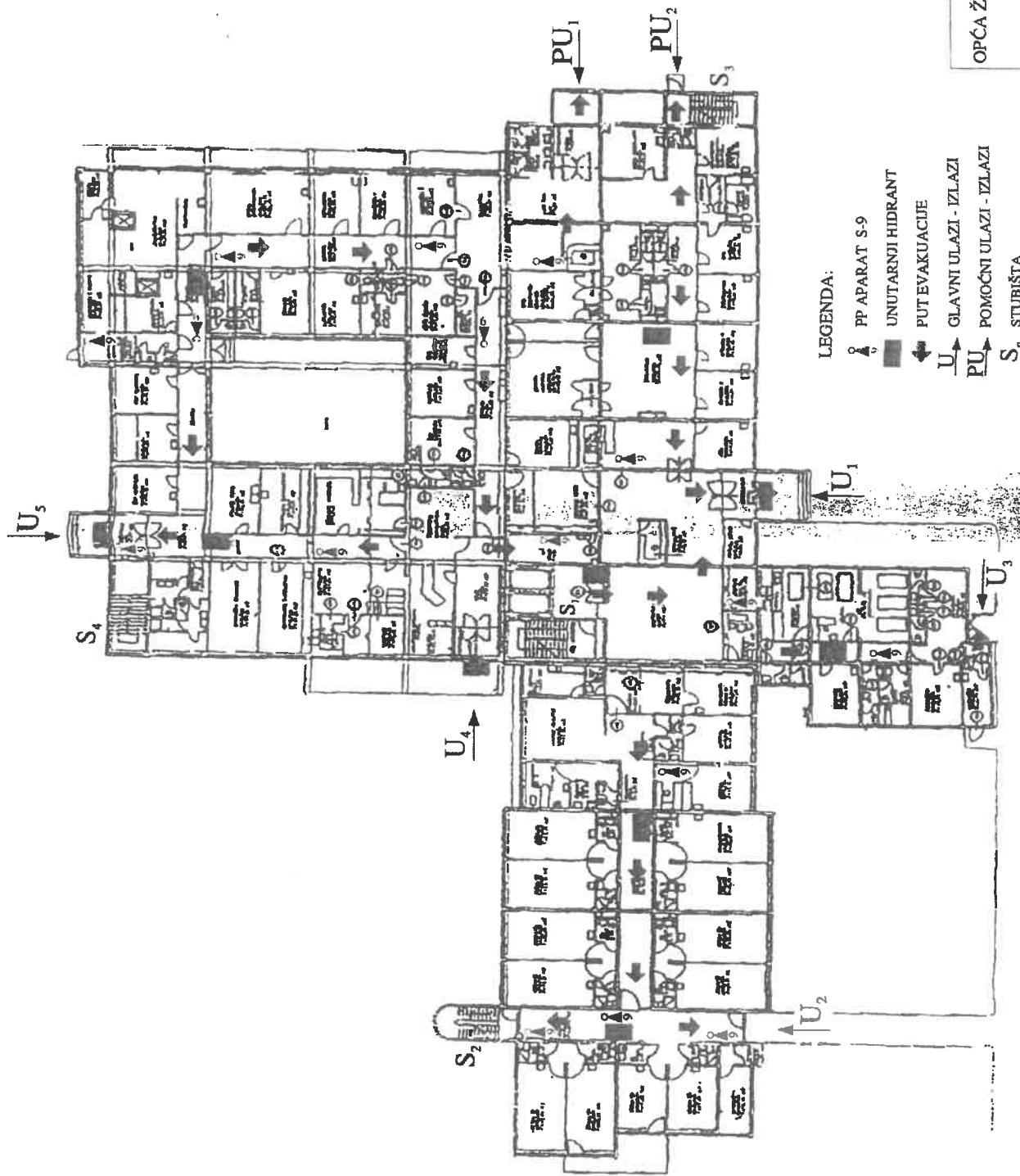
Prilog br. _____

UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI SUSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA

(dan, mjesec, godina)

(Voditelj upisnika)

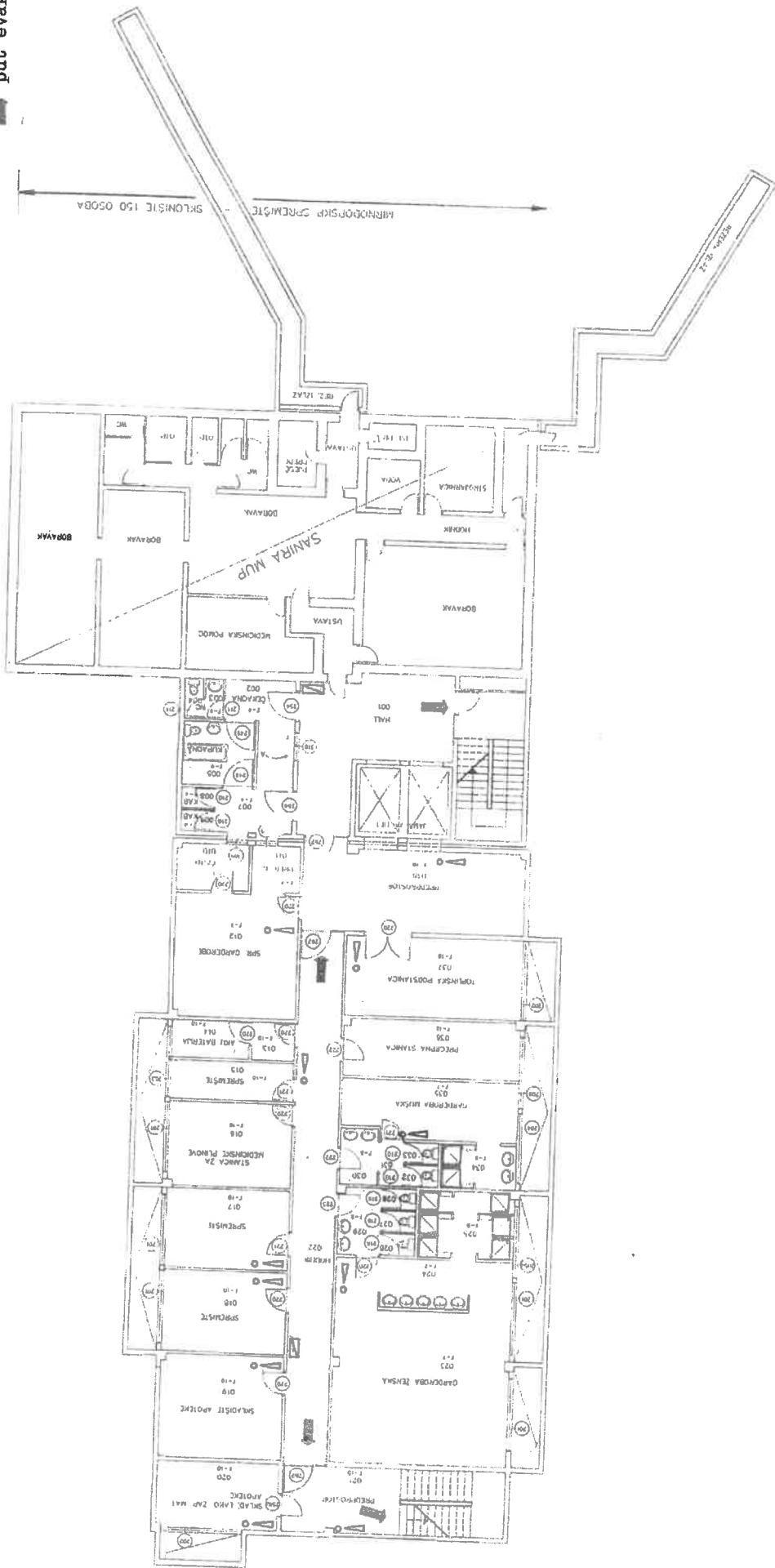

LEGENDA:

- PP APARAT S-9
- UNUTARNJI HIDRANT
- PUT EVAKUACIJE
- GLAVNI ULAZI - IZLAZI
- POMOĆNI ULAZI - IZLAZI
- S_a STUBIŠTA

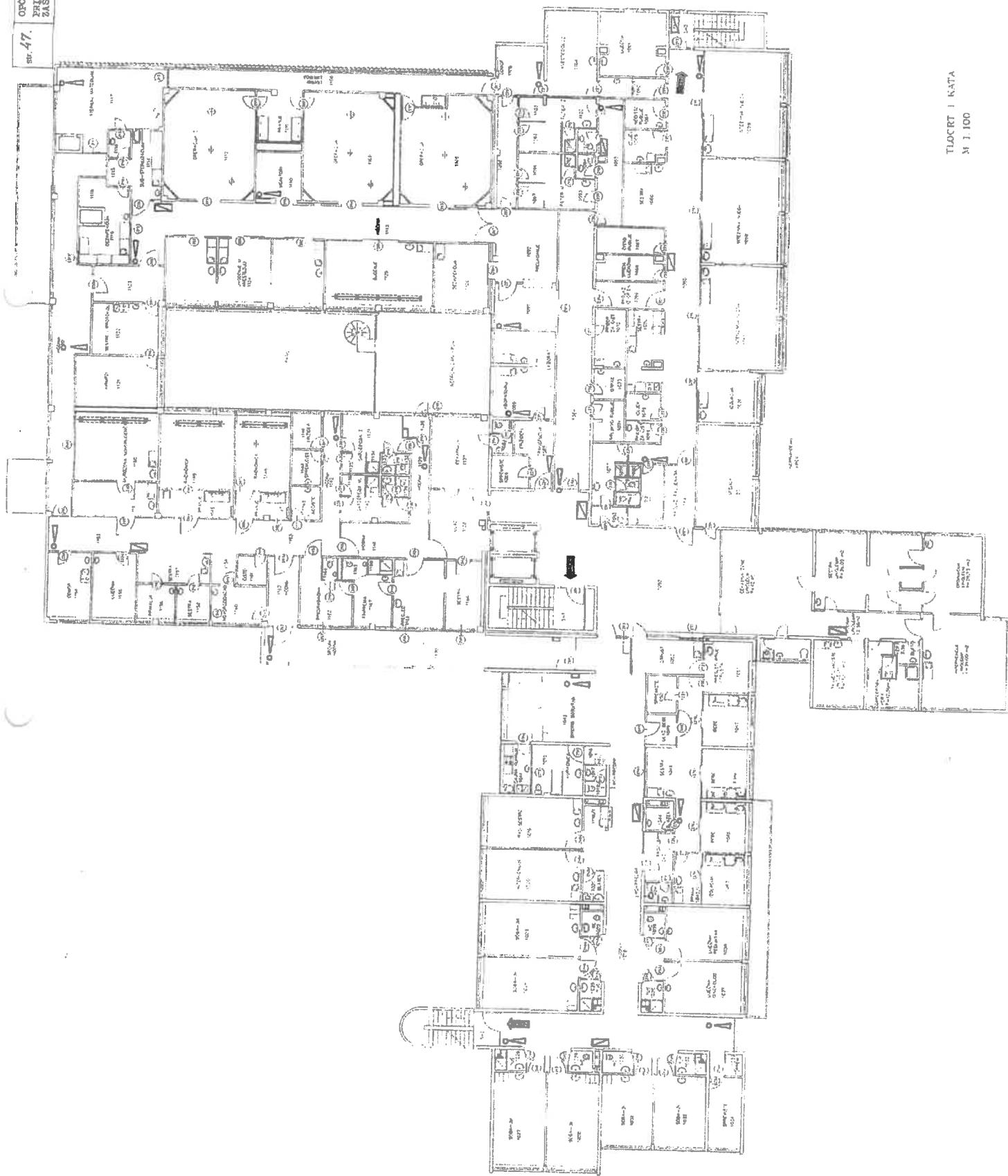
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA
PAKRAC
7. ZGRADA NOVE BOLNICE
Tlocrt prizemlja

i S-9 aparati
uzatr.hidran
put evakuaci

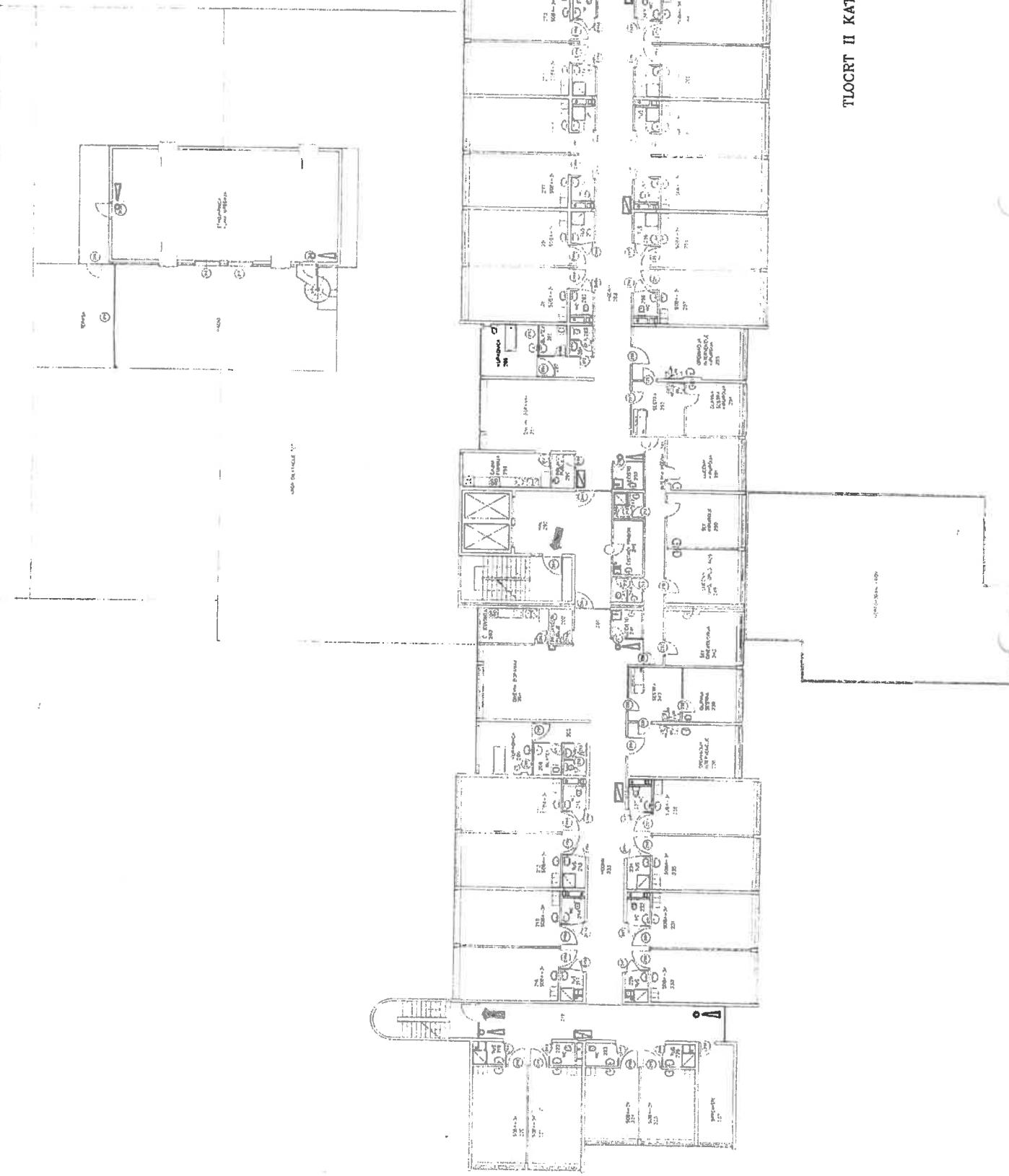

TLOCAT-FODELMA

5-9 aparati
unutr.hidran
put evakuaci

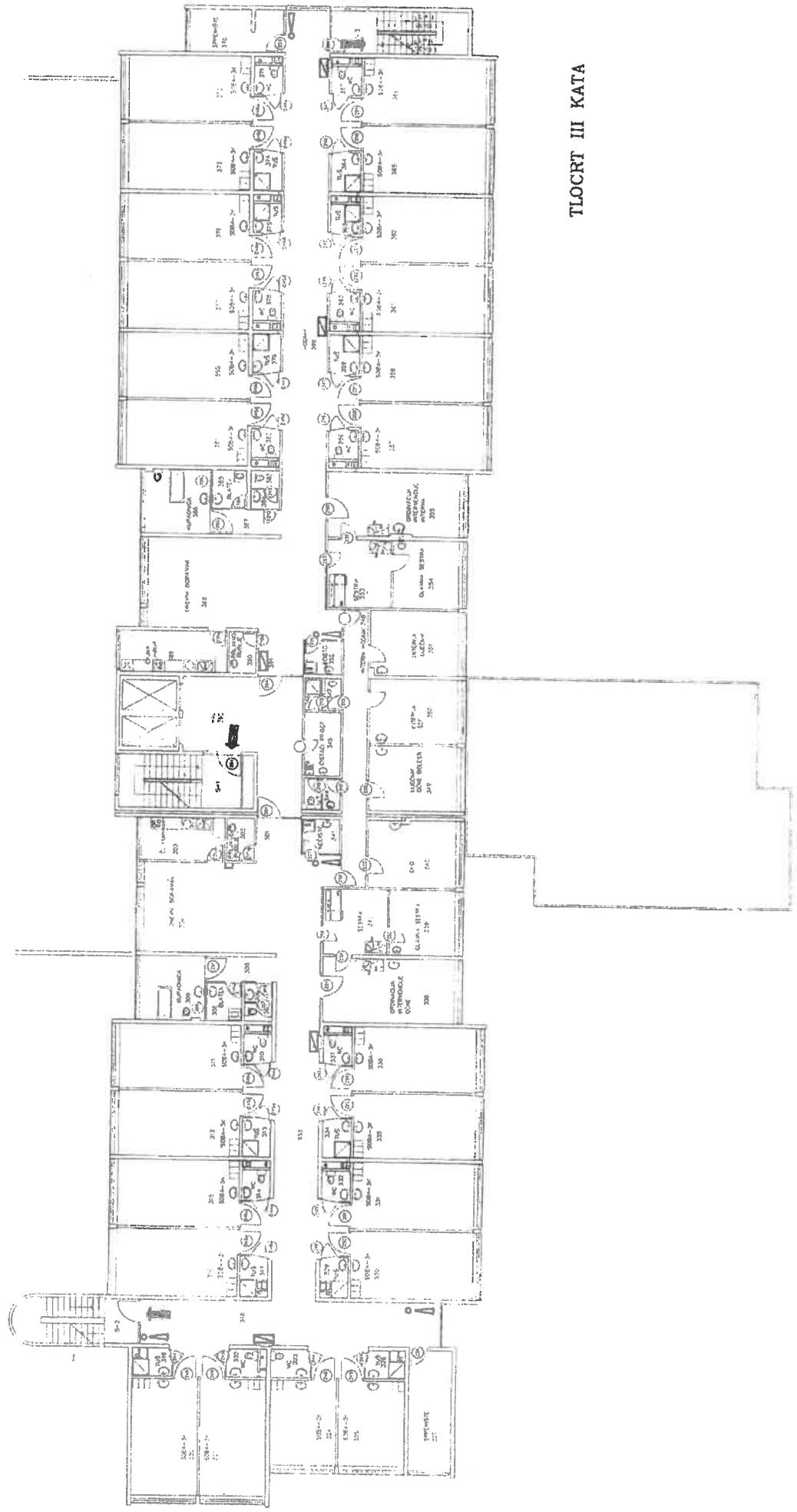

- S-9 aparati
- unutr. hidrant
- put evakuacije

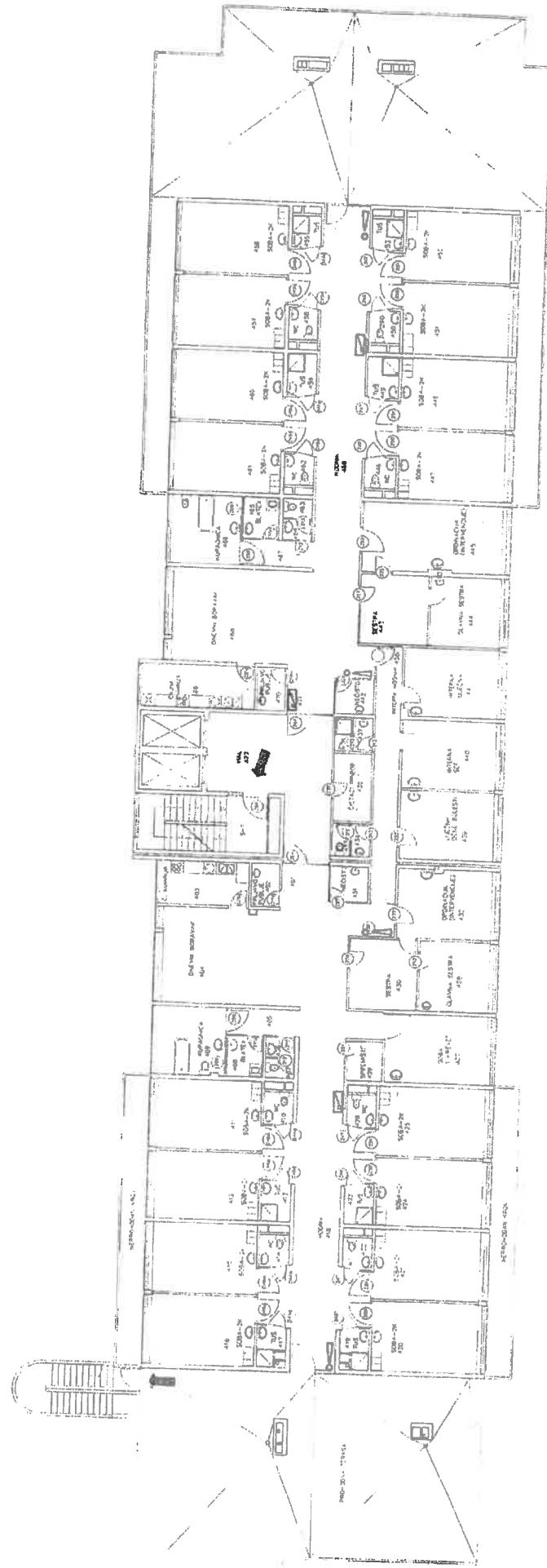

TLOCRT II KATA

- S-9 aparati
- unutr. hidrant i
- put evakuacije

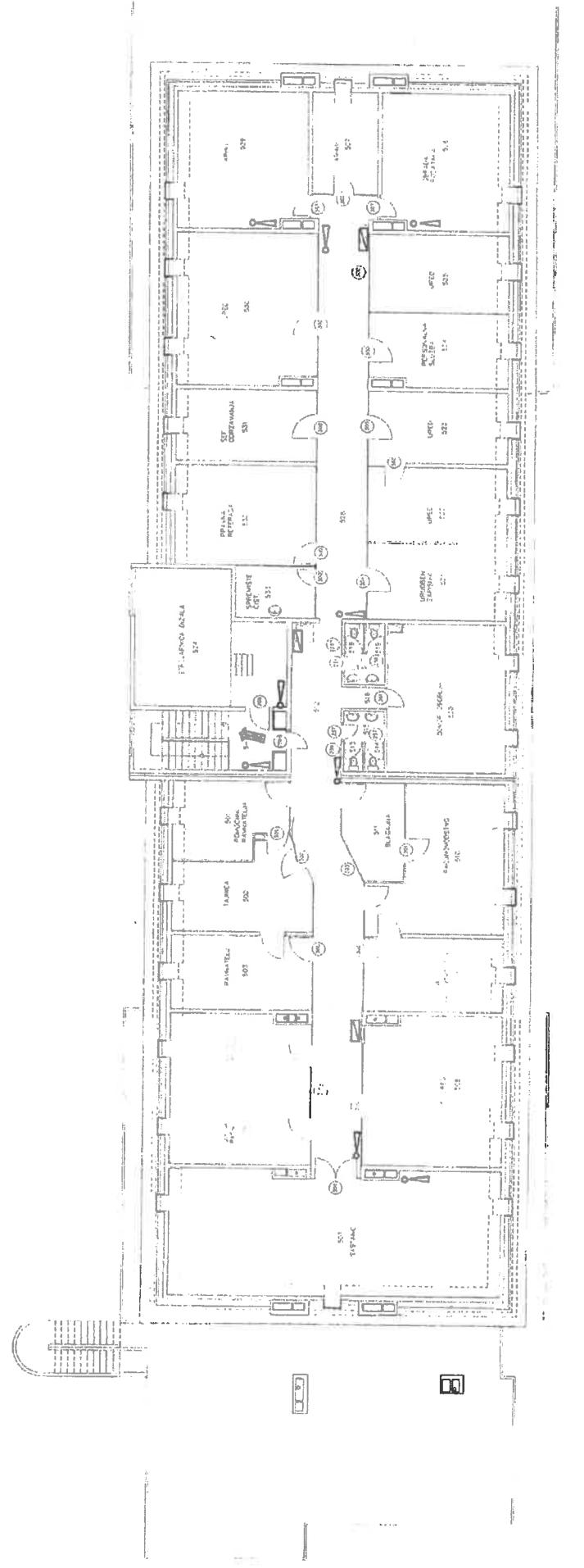

S-9 aparati
unutr.hidran
put evakuaci

TLOCRT IV KATA

6-9 aparati
unutr.hidran
put evakuaci

ZASTUPA OD POZARATA
SH. BUDOVNIKE I GLAZORATA
I. FATE

45

TOUCH PRIZMILIA

ZASITTA OD POZARA
PUT EVAKUACIJE
S-9 APARATI
UNUTRANSNI HIDRANTI

This architectural floor plan illustrates a large building complex, likely a residential or institutional facility. The plan is divided into several interconnected sections, each containing multiple rooms and various fixtures. Key features include:

- Top Left Labels:** "ZASTITA OD POŽARA" (Fire Protection), "PUT EVAKUACIJE" (Evacuation Route), "S-9 - APARTMAN" (Apartment S-9), "UNUTRŠNJI HIDRANTI" (Internal Fire Hydrants), and "IZBORA RATA ZA I FAZU" (Choice of War for Phase I).
- Central Labels:** "L. PRAVA INTERNA SOBDA" (Right Internal Room) and "KRAJNJE PREDUMLJAJUĆA" (Outermost Predumljajuća).
- Bottom Right Labels:** "DILATATOR I KAPAC" (Dilatator and Capacity), "LITERA B" (Letter B), "LITERA C" (Letter C), and "LITERA D" (Letter D).

The plan shows detailed room layouts, including bedrooms, bathrooms, and shared areas like hallways and stairs. Arrows indicate evacuation routes and specific points of interest such as fire hydrants and dilatators.